

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 17
Issue 3 September, 1987

Article 5

9-1-1987

คำนิยมในการบริโภคนมพร้อมดื่ม 2: นกเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม 4-ม 6)

สุวรรณา กิจภากรณ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

กิจภากรณ์, สุวรรณา (1987) "คำนิยมในการบริโภคนมพร้อมดื่ม 2: นกเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม 4-ม 6)," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 17: Iss. 3, Article 5.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.1470>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol17/iss3/5>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

กานิยมในการบริโภคนมพร้อมดื่ม 2 : นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม 4-ม 6)

สุวรรณา กิจภากรณ์ วท.บ., วท.ม*

บทย่อ

การสำรวจคานิยมในการบริโภคนมสดนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 4027 คน เป็นนักเรียนชายร้อยละ 52.1 และนักเรียนหญิงร้อยละ 47.9 จากโรงเรียนหลวงและโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานครจำนวน 10 เขต พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับค่าอาหารกลางวันเฉลี่ยวันละ 15 บาท มีนักเรียนเพียงร้อยละ 34.7 เท่านั้น เลือกดื่มนมเป็นอันดับ 1 จากนักเรียนที่ดื่มนมร้อยละ 91.1 เหตุที่ดื่มนมเพราะทราบว่ามีประโยชน์ต่อร่างกาย การที่ทางบ้านดื่มนมมีผลทำให้นักเรียนดื่มนมด้วย นักเรียนที่ไม่ดื่มนมประมาณร้อยละ 50 ให้เหตุผลว่าไม่ชอบกลิ่นรสและร้อยละ 20 ตอบว่าราคาแพงเกินไป

นมสดชอกโกเลตเป็นกลิ่นรสที่นักเรียนชอบมากที่สุดและขบวนการผลิตระบบยูเอชทีก็ได้รับความนิยมมากที่สุดเช่นกันทั้งนี้เพราะสะดวกแก่การบริโภค มีคุณค่าทางอาหารสูง รสชาติดี และเก็บรักษาง่าย นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มนมไม่เป็นเวลาแต่ดื่มตอนเช้าเป็นส่วนมากโดยดื่มวันละ 1 แก้ว "ไทย-เดนมาร์ก" เป็นยี่ห้อที่นักเรียนเลือกซื้อมากที่สุดเพราะเชื่อถือในคุณภาพ และหาซื้อง่าย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้สังเกตสุลากเวลาซื้อว่าเป็นนมสด นมคีนรูป นมปรุงแต่งหรือนมแปลงไขมัน ดูแต่วันหมดอายุเท่านั้นทั้ง ๆ ที่ตอบว่าทราบความแตกต่างของความหมายของคำเหล่านั้น และชอบภาชนะบรรจุแบบกล่องสี่เหลี่ยม ทางด้านราคานักเรียนตอบว่าแพงเกินไปแต่ถ้าราคามนมสดลดลงมาเท่านั้นน้ำอัดลมเมื่อเทียบปริมาณที่เท่ากันนักเรียนร้อยละ 75.6 จะหันมาดื่มนมสดแทน

จากการสอบถามความคิดเห็นนักเรียนร้อยละ 86.8 อยากให้มีการจัดสัมมนาเรื่องนมและผลิตภัณฑ์นมในโรงเรียน และการที่ประชาชนไม่นิยมบริโภคนมมีสาเหตุเนื่องมาจากการมีรายได้ต่ำและขาดความรู้ พร้อมทั้งเสนอว่าการจูงใจให้ประชาชนหันมาดื่มนมสิ่งแรกที่ควรทำคือการให้ความรู้และตามด้วยการลดราคามให้ถูกลง

* ภาควิชาสัตวบาล คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

ผลสืบเนื่องมาจากการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมของรัฐบาลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 และเน้นหนักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ทำให้ผลผลิตน้ำนมดิบเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2525 ผลผลิตน้ำนมดิบได้ 27,027 ตัน หรือเฉลี่ยวันละ 74 ตัน เป็น 68,405 ตัน หรือเฉลี่ยวันละ 187 ตัน ในปี 2529 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 ต่อปี อย่างไรก็ตามปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตได้ เป็นเพียงร้อยละ 5 ของปริมาณความต้องการน้ำนมดิบทั้งประเทศ แต่ในช่วงปลายปี 2525 ได้เกิดวิกฤติการณ์น้ำนมดิบที่เกษตรกรผลิตได้ไม่สามารถจำหน่ายได้ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องนี้ ส่วนหนึ่งของการให้ความช่วยเหลือคือการจัดตั้งคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการบริโภคนม ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2528 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ วัตถุประสงค์ข้อหนึ่งก็คือ การรณรงค์ทุกรูปแบบเพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน ได้บริโภคนมอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งทางร่างกายและสมอง เนื่องจากนมมีคุณค่าทางอาหารสูง โดยตั้งเป้าหมายว่า จะเพิ่มอัตราการบริโภคนมของประชาชนจาก 2 ลิตร/คน/ปี เป็น 7 ลิตร/คน/ปี ในปี 2534 รูปแบบการรณรงค์จะเป็นอย่างไรนั้นควรมีการศึกษาหาข้อมูลก่อน ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีผู้วิจัยไว้ดังนี้คือ

1. การสำรวจค่านิยมในการบริโภคนมพร้อมดื่มของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยสุวรรณา ภิกษาภรณ์ (2528) พบว่านิสิตจุฬาฯ นิยมบริโภคนมสดมากเป็นอันดับสองรองจากน้ำผลไม้ และการที่ไม่นิยมบริโภคนมสดก็เพราะไม่ชอบกลิ่นรส หาซื้อได้ยาก บริโภคแล้วท้องเสีย และมีราคาแพง ถ้านมสดมีราคาถูกลง ก็จะทำให้มีผู้นิยมบริโภคนมมากขึ้น เพราะทราบว่ามิใช่ประโยชน์ต่อร่างกาย ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการรณรงค์หรือชักจูงให้ประชาชนหันมาบริโภคน้ำนมสดนั้นควรจะมีการลดราคาจำหน่ายลง โดยส่งเสริมและค้นคว้าวิจัยหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการเลี้ยงโคนมให้แก่เกษตรกรเพื่อลดต้นทุนในการผลิตน้ำนมดิบ นอกจากนั้นควรให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านคุณสมบัติของนม และวิธีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นมชนิดต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาที่ถูกต้อง

2. การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครตอนมยุเอชที โดยสุพพตา ปิยะเกตุ และคณะ (2528) สรุปได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่จะดื่มมยุเอชที เพราะคิดว่านมมีประโยชน์ต่อร่างกายมาก สิ่งหาซื้อมารับประทาน แต่เป็นเพียงเฉลี่ยประมาณสัปดาห์ละ 2-4 กล่องเท่านั้น

3. การสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนของครอบครัวข้าราชการในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดที่มีต่อนมพร้อมดื่ม โดยฝ่ายวิจัยสินค้าเกษตรกรรมที่ 1 กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2528) พบว่าการบริโภคนมพร้อมดื่มขึ้นอยู่กับอายุของผู้บริโภคเป็นสำคัญ โดยที่กลุ่มผู้บริโภคอายุ 1-15 ปีจะบริโภคมากที่สุด ส่วนระดับการศึกษาและระดับ

รายได้มีอิทธิพลน้อยต่อการบริโภค ส่วนอิทธิพลของราคาต่อการบริโภค พบว่าผู้บริโภคร้อยละ 34.47 และ 46 จะบริโภคนมเพิ่มขึ้นถ้าราคามูลดลงร้อยละ 10 และ 25 จากราคาปัจจุบันและการส่งเสริมให้ประชากรมีการบริโภคนมเพิ่มขึ้นนั้น นอกจากจะส่งเสริมให้ประชากรเห็นคุณค่าของอาหารนมยังต้องคำนึงถึงราคาของนมและรายได้ด้วย

จะเห็นได้ว่างานวิจัยแต่ละเรื่องเน้นกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันไป นักเรียนระดับมัธยมเป็นกลุ่มเป้าหมายอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะกำลังอยู่ในช่วงที่จะเปลี่ยนจากวัยเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ ถ้าสามารถปลูกฝังนิสัยหรือชักจูงให้นักเรียนกลุ่มนี้ดื่มนมได้ ในอนาคตประเภทะชาดก็จะมีแต่ประชากรที่มีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้เองจึงได้ทำงานวิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการสัตรูปแบบในการรณรงค์เพื่อการบริโภคนมไม่มากนักน้อย

อุปกรณ์และวิธีการ

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน รวม 52 โรงเรียน 10 เขต คือ พญาไท (5 โรงเรียน 575 ชุด) พระนคร (7 โรงเรียน 698 ชุด) ปทุมวัน (4 โรงเรียน 247 ชุด) ดุสิต (10 โรงเรียน 572 ชุด) พระโขนง (8 โรงเรียน 605 ชุด) สัมพันธวงศ์ (1 โรงเรียน 66 ชุด) ป้อมปราบศัตรูพ่าย (2 โรงเรียน 216 ชุด) ยานนาวา (5 โรงเรียน 415 ชุด) บางรัก (5 โรงเรียน 382 ชุด) และห้วยขวาง (5 โรงเรียน 251 ชุด) โดยทำการสุ่มร้อยละ

5 และ 10 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนว่ามากหรือน้อย สำหรับโรงเรียนที่เป็นสหศึกษาจะสุ่มนักเรียนหญิงและชายเท่า ๆ กัน

2. แบบสอบถาม จำนวน 4,027 ชุด

3. นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะสัตวแพทย-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2528 จำนวน 58 คน เป็นผู้ออกสอบถามในเดือนกันยายน 2528

4. นำข้อมูลทั้งหมดลงเทปคอมพิวเตอร์ แล้วนำไปวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS-X ของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลและวิจารณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งอยู่บนฐานร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อนั้น ซึ่งแยกออกได้ดังนี้

1. ระดับรายได้

จากคำถามที่ว่านักเรียนได้รับค่าอาหารกลางวัน (ไม่รวมค่ารถ) วันละเท่าใด ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 1.1, 7.9, 17.9, 34.1 และ 39.0 ได้รับวันละ < 5, 5-10, 10-15, 15-20 และ >20 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์แบ่งเขตพบว่าเขตปทุมวัน บางรัก พระนคร สัมพันธวงศ์ ดุสิต พญาไท พระโขนง ห้วยขวาง ป้อมปราบฯ และยานนาวา มีนักเรียนที่ได้รับค่าอาหารกลางวันตั้งแต่ 15 บาทขึ้นไป ถึงร้อยละ 88.52, 81.88, 79.36, 78.78, 78.59, 75.82, 65.77, 62.15, 54.16 และ 53.14 ตามลำดับ

แสดงให้เห็นว่าฐานะทางครอบครัวของนักเรียนใน 10 เขต ที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงสูงและนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนได้รับค่าอาหารกลางวันต่อวันใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ได้จากเขตพระนคร ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมด มีนักเรียนที่มีรายได้ตั้งแต่ 15 บาทขึ้นถึงร้อยละ 79.36

2. ค่านิยมในการบริโภคนม

นักเรียนร้อยละ 91.1 ตอบว่าดื่มนมแต่มีเพียงร้อยละ 34.7, 22.5 และ 15.7 ที่เลือกดื่มนมเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ เหตุผลที่เลือกดื่มนมร้อยละ 66.7 11.3 และ ตอบว่ามีประโยชน์ต่อร่างกาย และรับประทานง่ายและรวดเร็วกว่าอาหารอย่างอื่น สำหรับเหตุผลใจให้ดื่มนม ร้อยละ 41.1 ตอบว่าเนื่องจากทางบ้านดื่มเป็นประจำ การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ มีส่วนช่วยในการจูงใจเพียงร้อยละ 11.9 ส่วนนักเรียนที่ไม่เลือกดื่มนมให้เหตุผลว่าไม่ชอบกลิ่นรสร้อยละ 47.2 และราคาแพงร้อยละ 20.3 ระดับรายได้ของนักเรียนไม่มีผลต่อการเลือกดื่มหรือไม่ดื่มของนักเรียน เพราะพบว่าอย่างน้อยร้อยละ 84 ของแต่ละระดับรายได้ดื่มนม และระดับรายได้สูงจะดื่มมากกว่ารายได้ต่ำ จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่นิยมบริโภคนมซึ่งถือได้ว่าเป็นนิมิตหมายอันดีของประเทศที่จะได้เห็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต การปลูกฝังค่านิยมในการบริโภคมนั้น ทางบ้านมีอิทธิพลสูงเช่นเดียวกับนิสิตจุฬาฯ ซึ่งรายงานโดย สุวรรณ (2528)

3. อุปนิสัยในการบริโภคนม

นักเรียนร้อยละ 35.1 ชอบดื่มนมรสช็อคโกแลต เช่นเดียวกับรายงานของสุพพตาและคณะ (2528) แต่ต่างจากของฝ่ายวิจัยสินค้าเกษตรกรรม 1 (2528) และ สุวรรณ (2528) ที่ว่าครอบครัวข้าราชการในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวมทั้งนิสิตจุฬาฯ ชอบดื่มนมรสสดมากที่สุด สำหรับนมรสหวานและรสสดมีผู้นิยมพอ ๆ กัน คือ ร้อยละ 25.6 และ 25.2 ตามลำดับ และร้อยละ 43.8, 24.8 และ 18.8 เลือกดื่มนมยูเอชที นมพาสเจอร์ไรซ์และนมสเตอไรไรซ์ตามลำดับ ส่วนการนำนมผงมาละลายน้ำมีผู้เลือกเพียงร้อยละ 5.3 เท่านั้น เหตุที่เลือกดื่มนมยูเอชที ร้อยละ 39.4 ให้เหตุผลว่าสะดวกแก่การบริโภค ร้อยละ 19.6 คิดว่านมยูเอชทีมีคุณค่าทางอาหารสูงแสดงว่านักเรียนที่เลือกข้อนี้ยังไม่ทราบคุณค่าทางอาหารของนมที่ผ่านขบวนการต่าง ๆ และร้อยละ 15.2 ตอบว่าเก็บรักษาง่าย

ทางด้านความถี่ของการดื่มนมปรากฏว่าร้อยละ 34.5, 18.2 และ 10.2 ตอบว่าดื่มนมทุกวัน วันเว้นวัน และสัปดาห์ละ 1 วันตามลำดับ ส่วนปริมาณนมที่ดื่มร้อยละ 69.7 ตอบว่าดื่มนมวันละ 1 แก้ว (เทียบเท่ากับ 1 ถ้วยหรือ 1 กล่องหรือ 1 กระป๋อง หรือ 1 ขวด) ร้อยละ 21.3 ดื่มนมวันละ 2 แก้ว และอีกร้อยละ 9 ปริมาณการดื่มไม่แน่นอนแล้วแต่เหตุการณ์ ช่วงเวลาในการดื่มนมร้อยละ 35.0 ดื่มไม่เป็นเวลา ร้อยละ 24.7 และ 16.4 ชอบดื่มนมในตอนเช้าและก่อนนอน

ในการเลือกซื้อนักเรียนส่วนใหญ่เลือกนมยี่ห้อ "ไทย-เดนมาร์ก" มากที่สุดเช่นเดียวกับ รายงานของ ลูว์ธรรณา (2528), ลูฟพตา และคณะ (2528) และฝ่ายวิจัยสินค้าเกษตรกรรม 1 (2528) รองลงมาเป็นโฟร์โมสต์และหนองโพคือ ร้อยละ 34.8, 15.9 และ 15.4 ตามลำดับ เนื่องจากเชื่อถือในคุณภาพร้อยละ 50.3 และหาซื้อง่ายร้อยละ 25.9 ดังนั้นการวางตลาดสินค้าให้กระจายตัวในแหล่งชุมชนต่าง ๆ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อย ถ้ามีเฉพาะแห่งทำให้การหาซื้อยากส่วนแบ่งการตลาดก็จะลดลงตามไปด้วย แต่นักเรียนร้อยละ 67.6 ไม่ทราบความแตกต่างของนมสดแต่ละยี่ห้อ คิดว่านมสดทุกยี่ห้อที่ขายในท้องตลาดเหมือนกันหมด นักเรียนร้อยละ 62.2 ตอบว่าทราบความแตกต่างระหว่าง นมสด นมข้นรูป นมปรุงแต่ง และนมแปลงไขมัน การที่นักเรียนไม่ทราบว่านมสดที่จำหน่ายอยู่ในท้องตลาดแต่ละยี่ห้อมีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ได้ดูส่วนประกอบที่พิมพ์อยู่บนภาชนะบรรจุแต่วันหมดอายุเท่านั้น นักเรียนร้อยละ 89.1 ทราบและหาพบวันหมดอายุที่พิมพ์กำกับอยู่บนผลิตภัณฑ์นมทุกรูปแบบ รูปแบบภาชนะที่บรรจุพบว่ากล่องสี่เหลี่ยมได้รับความนิยมมากที่สุด

4. ความคิดเห็น

นักเรียนร้อยละ 54.7 ตอบว่าราคาจำหน่ายนมสดในปัจจุบันแพงเกินไป ขณะที่ร้อยละ 44.6 ตอบว่าเหมาะสมแล้ว

การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนบางกลุ่มนำเอานมสดที่จำหน่ายในโรงเรียนเป็นเกณฑ์คือ นมสดถุงละ 2 บาท (บรรจุ 150 ซีซี) หรือ 3 บาท (บรรจุ 200 ซีซี) ขณะที่อีกกลุ่มซื้อนมถุงขายอยู่ทั่วไปในท้องตลาด ราคา 3.50 บาท (บรรจุ 225 ซีซี) หรือนมสดเออร์โรซี หรือยูเอชที ราคา 6 บาท (บรรจุ 250 ซีซี) จะเห็นได้ว่าราคานมสดผันแปรไปตามปริมาณน้ำนมและรูปแบบของภาชนะที่บรรจุอยู่ การที่จะบอกว่าถูกหรือแพงนั้นควรคิดราคาต่อหน่วยเสียก่อน จากการตั้งสมมุติฐานว่าถ้านมสดมีราคาเท่านั้นว่าดีลเมื่อเทียบปริมาตรที่เท่ากันนักเรียนจะหันมาดื่มนมสดแทนน้ำอัดลมหรือไม่ ปรากฏว่าร้อยละ 75.6 ของนักเรียนที่ตอบจะหันมาดื่มนมสดแทน ซึ่งใกล้เคียงกับความคิดเห็นของนิสิตจุฬาฯ คือ ร้อยละ 74.66 นักเรียนร้อยละ 86.8 อยากให้มีการจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับนม และผลิตภัณฑ์นมในโรงเรียน

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการประชาสัมพันธ์นม นมนักเรียนร้อยละ 39.1 เห็นว่าการมีรายได้ต่ำเป็นข้อจำกัด ร้อยละ 22.3 เห็นว่าขาดความรู้ และร้อยละ 17.9 เห็นว่ามีทัศนคติไม่ดีต่อน้ำนมอาทิเช่นไม่ชอบกลิ่นรส ดื่มแล้วท้องเสีย หรือคิดว่าเด็กเท่านั้นที่ควรดื่มนม (ตารางที่ 1) ซึ่งตรงกับความเห็นของนิสิตจุฬาฯ จากรายงานของ ลูว์ธรรณา (2528) จะเห็นได้ว่ารายได้มีความสำคัญมากถ้าประชากรมีรายได้ดีและได้รับความรู้ร่วมไปด้วยค่านิยมในการ

บริโภคนมจะสูงขึ้นอย่างแน่นอน ความเป็นไปได้ของรัฐบาลที่ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะเพิ่มอัตราคน/ปี เป็น 7 ลิตร/คน/ปี ในปี 2534 นั้น คงไม่เป็นเพียงแต่ตัวเลขในกระดาษเท่านั้น การบริโภคนมของประชากรจาก 2 ลิตร/

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการที่ประชาชนไม่ดื่มดื่มนม

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละของนักเรียนทั้งหมด	ร้อยละของนักเรียนที่ตอบ
1. ทรายได้ต่ำ	1573	39.1	39.1
2. ขาดความรู้	897	22.3	22.3
3. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อน้ำนม	719	17.9	17.9
4. หาซื้อยาก	60	1.5	1.5
5. อื่น ๆ โปรดระบุ	775	19.2	19.3
6. ไม่ตอบ	3	0.0	
รวม	4027	100.0	100.0

การที่จะชักจูงนักเรียนที่ไม่ดื่มนมให้หันมาดื่มนมนั้นนักเรียนร้อยละ 39.9 เล่นอวาควรให้ควมรู้ ร้อยละ 18.1 เล่นอให้ลดราคา ร้อยละ 14.1 เล่นอแกลงให้ทดลองดื่ม ร้อยละ 8.3 เล่นอให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ และร้อยละ 19.6 เล่นอให้ทำหลาย ๆ อย่างไปพร้อมกัน (ตารางที่ 2) จากการนำความคิดเห็นมาวิเคราะห์แยกตามระดับรายได้ที่นักเรียนได้รับ พบว่านักเรียนทุกระดับรายได้มีความคิดเห็นตรงกันคือ การให้ความรู้มาเป็นอันดับ 1 การใช้วิธีการ

หลายอย่างร่วมกันมาเป็นอันดับ 2 ยกเว้นระดับรายได้ 5-10 ให้ลดราคาเป็นอันดับ 2 (ตารางที่ 3) จะเห็นได้ว่าการให้ความรู้ไปพร้อมกับการลดราคาลงจะสามารถจูงใจให้นักเรียนที่ไม่ดื่มนมหันมาดื่มนมได้ อย่างไรก็ตาม การปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนชอบดื่มนมนั้นควรเริ่มตั้งแต่ยังเล็กเพราะนอกจากจะให้คุณภาพของนมดีแล้วยังช่วยบำรุงร่างกายแล้ว น้ำตาล galactose ซึ่งเป็นส่วนประกอบของน้ำตาล lactose ยังช่วยบำรุงสมองอีกด้วย

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการชักจูงให้นักเรียนที่ไม่เต็มใจหันมาดื่มนม

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละของนักเรียนทั้งหมด	ร้อยละของนักเรียนที่ตอบ
1. ลดราคา	618	15.3	18.1
2. ให้ความรู้	1366	33.9	39.9
3. แจกให้ทดลองดื่ม	483	12.0	14.1
4. ประยาสัมพันธ์	285	7.1	8.3
5. อื่น ๆ โปรดระบุ	670	16.6	19.6
6. ไม่ตอบ	605	15.0	
รวม	4027	100.0	100.0

หมายเหตุ : อื่น ๆ โปรดระบุ ส่วนใหญ่ให้ทั่วทั้ง 2 อย่างร่วมกันไปคือ ลดราคาและให้ความรู้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนในการชักจูงให้นักเรียนที่ไม่เต็มใจหันมาดื่มนมแยกตามค่าอาหารกลางวันที่นักเรียนได้รับ

ค่าอาหาร (บาท) ความคิดเห็น	< 5	5-10	10-15	15-20	> 20	รวม ร้อยละ
1. ลดราคา	3	64	111	221	214	613 18.0
2. ให้ความรู้	10	105	254	472	521	1362 40.0
3. แจกให้ทดลองดื่ม	10	35	74	155	207	481 14.1
4. ประยาสัมพันธ์	3	19	60	82	120	284 8.3
5. อื่น ๆ โปรดระบุ	5	41	124	228	268	666 19.5
รวม	31	264	623	1158	1330	3406
คิดเป็นร้อยละ	0.9	7.7	18.3	34.0	39.0	100.0

หมายเหตุ : มีนักเรียนตอบระดับรายได้เพียง 4,011 คน และไม่ตอบความคิดเห็น 605 คน

สรุป

จากผลงานวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.4-ม.6) ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 เขต มีนักเรียนที่ได้รับค่าอาหารกลางวันตั้งแต่ 10 บาทขึ้นไปมีอยู่สูงถึงร้อยละ 91 และนักเรียนร้อยละ 91.1 ตีมนม แม้ว่าจะไม่ได้เลือกตีมนมเป็นอันดับหนึ่งของทั้งหมดที่ตอบว่าตีมนม การที่นักเรียนตีมนมขึ้นอยู่กับทางบ้านเป็นสำคัญ ถ้าทางบ้านตีมนมเป็นประจำ นักเรียนก็จะตีมนมด้วย นักเรียนที่ไม่ตีมนมให้เหตุผลว่า ไม่ชอบกลิ่นรสและราคาแพง ดังนั้นรูปแบบของการรณรงค์ควรเริ่มด้วย การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และตัวนักเรียนไปในเวลาเดียวกันตามด้วยการลดราคานม เพื่อให้ประชาชนทุกชนชั้นมีกำลังซื้อ และสำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบกลิ่นรสซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ 47.2 ของนักเรียนที่ตอบว่าไม่ตีมนมควรจะแนะนำให้ตีมนมปรุงแต่งแทนคิดว่าคงจะช่วยเปลี่ยนทัศนคติได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่กล่าวชื่อนามต่อไปนี้ ที่ช่วยให้ผลการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

1. ภาควิชาสัตวบาล คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุน

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

3. นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี

การศึกษา 2528 ที่ช่วยในการออกสอบถามตามโรงเรียนต่าง ๆ

4. อาจารย์ ดร.จันทร์จรัส เรียวเดชะ ที่ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ทางสถิติ

5. นายวิชิต ตั้งวงศ์พิบูลย์ และนายประเสริฐ กิจถาวรรัตน์ ที่ช่วยในการลงข้อมูลเพื่อเข้าคอมพิวเตอร์

6. นางสาวกาญจนา เฟื่องฟู ที่ช่วยในการจัดพิมพ์

เอกสารอ้างอิง

ฝ่ายวิจัยสินค้าเกษตรกรรมที่ 1 กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2528. การตลาดน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์รวมตีมนม ปี 2527/28 เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 129

ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2527. ข้อมูลภาวะการผลิตน้ำมันดิบของประเทศไทย. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 276

ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2527. รายงานผลการสำรวจโคนมและการผลิตน้ำมันดิบ ปี 2527. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 310

สุพพตา ปิยะเกตุและคณะ. 2528. คุณภาพนมยูเอชที : ปัญหาและทางแก้ จุฬาริสัยปีที่ 4 ฉบับที่ 13

สุวรรณา กิจภากรณ์. 2528. คำนิยมในการบริโภคนมสดของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาริสัยปีที่ 4 ฉบับที่ 9

สุวรรณา กิจภากรณ์. 2525. ผลผลิตจากนม ภาควิชาสัตวบาล คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Summary

A Survey on Consumer Attitude Toward Milk Drinking

2. The Students at High School level (M 4 - M 6)

*Suwanna Kijparkorn B.Sc., M.S.**

Four thousands twenty seven students, both male and female from governmental and private high schools from 10 regions in Bangkok were interviewed for their attitude towards milk drinking. Most of the students received fifteen baht per day for daily expenses and only thirty-five percent of them selected milk as first choice of drink.

Ninety-one percent of these students drink milk because of their awareness on nutritional value of milk fifty and twenty percent of the students do not drink milk because of the taste and the high price rate. Chocolate is most preferred while UHT. process is highly selected because they think that the process provides a high nutritional value, tasty products and long life storage. Most of the students drink a glass of milk in the morning and whenever they feel like to. Thai-Danish is the most popular brand especially tetra-pak, UHT milk because of its high quality and availability.

Seventy-five percent of the students will drink milk instead of the other kinds of soft drink if their prices are the same. Eighty-seven percent of the students wishes to arrange a seminar on milk and milk products in their school in order to gain more informations. They also point out that more knowledges on the nutritive value of milk and reasonably lower price would encourage the consumption of milk among Thai population.

* Department of Animal Husbandry, Faculty of Veterinary Science, Chulalongkorn University.